

Årsberättelse 2020

Grundskolenämnden.

Beslutad av Grundskolenämnden, den 11 februari 2021, § XX

Innehåll

1. Förslag till beslut.....	3
2. Förvaltningschefens bedömning och analys.....	4
2.1 Förvaltningschefens analys av verksamhetens resultat	4
2.2 Händelser av väsentlig betydelse	4
2.3 Förväntad utveckling	5
3. Sammanfattande iakttagelser.....	6
4. Nämndens bidrag till utveckling inom kommunens verksamhetsmål	7
4.1 Målområde 1 Örebro i sin fulla kraft	8
4.2 Målområde 2 Lärande, utbildning och arbete genom hela livet i Örebro	10
4.3 Målområde 3 Ett tryggt och gott liv för alla i Örebro	14
4.4 Målområde 4 Örebro skapar livsmiljöer för god livskvalitet.....	17
4.5 Målområde 5 Ett klimatpositivt Örebro med friska ekosystem och god biologisk mångfald	18
4.6 Målområde 6 Hållbara och resurseffektiva Örebro.....	19
5 Analysunderlag – ekonomi.....	22
5.1 Enheternas ekonomiska resultat	25
5.2 Intäkts- och kostnadsutveckling.....	29
5.3 Verksamheternas ekonomiska resultat	29
5.4 Investeringar	30
6. Fem år i sammandrag.....	31
7. Indikatorlista.....	32
8. Bilagor.....	33
Bilaga 1 Elevantal 2020	33

1. Förslag till beslut

Förvaltningen har sammanställt en Årsberättelse för 2020 för Grundscolenämnden.

Grundskolenämndens och förvaltningens arbete med att fullgöra sitt uppdrag 2020 har pågått under hela året och sammantaget är bedömningen att verksamheterna bedrivs på ett sätt som till stora delar motsvarar uppdragen och utvecklingen av de strategiska områdena, men att insatser behövs för att utveckla och stärka uppdragen inom vissa områden och verksamheter. En god ekonomisk hushållning förväntas uppnås genom att Grundskolenämnden redovisar ett överskott på 11,5 mnkr.

Förvaltningen förskola och skolas förslag till Grundskolenämnden

1. Grundskolenämnden fastställer årsberättelsen för 2020.
2. Grundskolenämnden anholder hos Programnämnd barn och utbildning att respektive intraprenadenhets driftresultat 2020 justeras mot deras ackumulerade resultat.
3. Årsberättelsen överlämnas till Programnämnd barn och utbildning för vidare hantering.

2. Förvaltningschefens bedömning och analys

Bedömningen är att Grundskolenämnden delvis har uppnått de åtaganden som skrevs fram i nämndens verksamhetsplan. Trots en vår och höst där många aktiviteter och utbildningar ställts in har utvecklingsarbetet löpt på med fokus på eleverna ska få en undervisning av god kvalitet och garanterad undervisningstid enligt timplanen. Höstterminen har löpt på med ordinarie verksamhet men där givetvis verksamheten påverkats av pandemin och tvingats anpassa verksamheten därefter. Det har blandat annat medfört att vissa högstadieskolor även övergått till delvis distansundervisning efter jullovet.

De ekonomiska konsekvenserna av coronaviruset är fortsatt svåra att bedöma. Nämndens förvaltning har i uppdrag att planera för olika händelseutvecklingar av Coronapandemin med hjälp av scenarier framtagna av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.

För de verksamheter där den ekonomiska effekten av Coronapandemin för helåret inte är känd görs i prognosen ett antagande om att nuvarande situation håller i sig året ut. Förvaltningen utgår då ifrån verksamhetens hittills kända "Coronaeffekt" fram till och med augusti månad för att uppskatta kommande månader och korrigerar med en uppskattning av kommande ekonomiska effekter.

Nämnderna redovisar de merkostnader och intäktsbortfall som uppskattas för året med anledning av Coronapandemin. En samlad prognos av hittills aviserade statsbidrag "förordning om statsbidrag till regioner och kommuner för att ekonomiskt stödja verksamheter inom hälso- och sjukvård respektive socialtjänst till följd av sjukdomen covid-19" görs på kommunövergripande nivå. Ersättningen för sjuklönekostnader som kommunen fått från Skatteverket har fördelats ut till nämnderna för perioden april-december.

2.1 Förvaltningschefens analys av verksamhetens resultat

Nämndens uppföljning är fokuserad på avvikelserapportering, vilket är i linje med den tillsynsstyrning som kommunen tillämpar.

Grundskolenämnden redovisar ett överskott på 11 545 tkr, merparten är hänförligt till intraprenaderna. Förvaltningsgemensamt samt planeringsreserv täcker upp för enheter som gör underskott. Dessutom så har måltidsverksamheten lämnat tillbaka medel till följd av pandemin vilket delvis kompenserar för enheten för flerspråkighet som gör underskott. Nämnden exklusive intraprenader redovisar en budget i balans.

Sammantaget är bedömningen att våra verksamheter bedrivs på ett sätt som motsvarar våra uppdrag. Förvaltningen har en utmaning i att utveckla och stärka uppdragen inom vissa områden och verksamheter för att dessa ska få en budget i balans.

2.2 Händelser av väsentlig betydelse

Förvaltningens kontinuitetsplaner fortsätter att löpa på som innan och planeringen är den samma som under våren. Grundskolorna fortsätter att bedriva verksamhet

utifrån Folkhälsomyndighetens rekommendationer och där rektor ska organisera utifrån sina lokala förutsättningar för att undvika smittspridning.

Trots en rådande pandemi har grundskolenämndens verksamheter haft ett fokus på grunduppdraget och skolans kunskapsuppdrag. Grundskolenämndens medarbetare har under svårare och tuffare omständigheter visat upp en hög arbetsmoral och gott engagemang för att kunna bedriva den utbildning som elever har rätt till. Detsamma gäller rektorernas arbete att skapa förutsättningar och organisera för en skola som ska leda till ökad måluppfyllelse. För trots rådande omständigheter har Grundskolenämndens verksamheter goda resultat i medarbetarenkäten och fortsätter arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare som arbetar för att attrahera, rekrytera och behålla medarbetare.

Ännu har inte effekterna av den omställning som den tvingat samhället och våra skolor att göra kunnat ses. I dagsläget är det osäkert hur det påverkat elevernas möjlighet att nå kunskapskraven men också säkerställa deras rätt till utbildning. Det kan bli så att det kommer att stå inför en så kallad ”utbildningsskuld” till våra elever och därför är förvaltningens ambition att skolans verksamheter ska hållas igång och att det är skolans grunduppdrag ska vara i fokus

2.3 Förväntad utveckling

Förvaltningen fortsätter arbetet med förskola och skola tillsammans för alla barns optimala lärande och utveckling. Våra verksamheter ska genomsyras av ett fokus på likvärdighet, goda kunskaper och kvalitet i undervisningen som ska leda till en ökad måluppfyllelse.

Fokus ligger på att utveckla stöd, strukturer och processer som ger verksamheten goda förutsättningar att leva upp till sitt uppdrag, det vill säga att främja alla elevers utveckling och lärande, förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och grundläggande demokratiska värderingar, stödja elevernas sociala och allmänna utveckling samt erbjuda eleverna en meningsfull fritid.

Ett av skolans viktigaste uppdrag är att alla elever ska få möjlighet att lyckas och där en likvärdig skola är en förutsättning för att detta ska uppnås. Detta är en stor utmaning för förvaltningen och Grundskolenämnden att uppnå men likvärdigheten mellan skolor måste vara i fokus både när det gäller att kompensera för elevers olika förutsättningar och skolors förmåga att uppnå goda resultat.

Kompetensförsörjning är ett annat fokusområde med planerade insatser inom bland annat analys av pedagogisk kompetens kopplat till likvärdighet och måluppfyllelse samt en översyn av försteläroorganisation och förstelärarnas uppdrag.

Grundskolenämnden behöver framöver titta på hur riktat och generellt stöd kan utformas och följas upp för öka likvärdigheten och i större utsträckning möta skolornas olika behov utifrån exempelvis organisation och socioekonomiska utmaningar.

Den ekonomiska utmaningen kommer bestå i att bidra till att bromsa kostnadsutvecklingen för lokaler samt att ge rektorerna förutsättningar och stöd för att utifrån osäkra och föränderliga parametrar sätta kostnadseffektiva och ändamålsenliga organisationer där personalen gör rätt saker.

3. Sammanfattande iakttagelser

Nedan sammanfattas nämndens bidrag till utveckling inom de sex målområdena. Nämnden redovisar de viktigaste Positiva iakttagelser och Förbättringsområden som finnas inom varje målområde.

Målområden	Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
Örebro i sin fulla kraft	Ökad svarsfrekvens i brukarundersökningen bland vårdnadshavare.	Förmågan att nå ut bredare till vårdnadshavare i informationskanalerna.
Lärande, utbildning och arbete genom hela livet i Örebro	En positiv förflyttning gällande årskurs 9:s behörighet till gymnasiet från höstterminen till vårterminen.	Öka måluppfyllelsen
Ett tryggt och gott liv för alla i Örebro	Fortbildande nätverksträffar till skolornas trygghetsteam.	Förenklad hantering av kränkande behandling.
Hållbara och resurseffektiva Örebro	Budgetmedvetna verksamheter som jobbar för att ställa om när förutsättningar förändras.	Förbättra analysen av skolornas organisation och resursfördelning kopplat till måluppfyllelse.

4. Nämndens bidrag till utveckling inom kommunens verksamhetsmål

Grundskolenämnden har ansvar för att inom sitt verksamhetsområde

- säkerställa att grunduppdraget enligt nämndreglementet utförs,
- bidra till utveckling inom Kommunfullmäktiges mål i Övergripande strategier och budget (ÖSB),
- arbeta med en systematisk verksamhetsutveckling av kommunens verksamhet och
- upprätthålla god ekonomisk hushållning.

Detta ska utföras i enlighet med den politiska ambitionen och de principer som ÖSB förmedlar. God ekonomisk hushållning säkerställs huvudsakligen i grunduppdraget och uppnås om nämnden utför sin verksamhet väl, kan betala för den och inte skjuter över betalningsansvaret på framtiden. För att uppnå god ekonomisk hushållning krävs också en god planering av varje nämnds resurser.

I kapitel 4 sammanfattas uppföljningen av effekterna av nämndernas arbete för att bidra till utveckling inom Kommunfullmäktiges målområden. Inom varje målområde redogör nämnden för:

- en sammanfattande analys av målområdet utifrån nämndens bidrag till utvecklingen inom Kommunfullmäktiges mål, egna nämndmål samt inriktningar. Analysen har sin utgångspunkt i medborgarperspektivet och framhåller vilka effekter medborgarna kan förvänta sig, och vilka orsaker vi ser till att vi inte når önskade resultat där så är fallet. Här beskrivs också planerad och önskad utveckling
- en kort lista av de viktigaste Positiva iakttagelser och Förbättringsområden inom målområdet.
- utfall för indikatorer. Indikatorerna ska signalera i vilken utsträckning nämnden bidrar till målinriktad utveckling och ett säkrat grunduppdrag.

Inom varje kommunfullmäktigemål eller kluster av mål ger nämnden en kort beskrivning av utvecklingen inom Kommunfullmäktiges mål och inriktningar. Nämnden har i verksamhetsplanen sorterat in respektive kommunfullmäktigemål enligt något av följande tre alternativ:

- Att nämnden beskriver vad nämnden ska uppnå genom en insats (utifrån Kommunfullmäktiges mål och inriktningar) som kommer leda till önskvärd utveckling (ett eller flera åtaganden).
- Att nämnden beskriver hur nämnden bidrar till utveckling genom sitt arbete med grunduppdrag och redan etablerade arbetssätt.
- Att nämnden beskriver varför målet inte bedöms som relevant för nämnden.

Nämndernas uppföljning är fokuserad på avvikelserapportering, vilket är i linje med den tillsynsstyrning som kommunen tillämpar. Beskrivningar av goda resultat hålls korta eller utelämnas för att ge utrymme för att beskriva de områden där ytterligare förbättringar bör ske.

4.1 Målområde 1 Örebro i sin fulla kraft

4.1.1 Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 1

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Nära samarbete med Socialtjänsten under våren Ökad svarsfrekvens i brukarundersökningen bland vårdnadshavare Fortbildande insatser gällande barnkonventionen 	<ul style="list-style-type: none"> Slutförande av handlingsplan för barn- och elevhälsan Förmågan att nå ut bredare till vårdnadshavare i informationskanalerna

4.1.2 Beskrivning av bidrag till Kommunfullmäktiges mål

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

I Örebro kommun ska skillnaderna i livsvillkor och förutsättningar mellan kön, socioekonomisk ställning, funktionsnedsättning och geografiska skillnader minska

Nämndens åtagande:

- Alla elever ska ha en likvärdig elevhälsa.

Skolornas elevhälsoteam har fortsatt arbeta med främjande och förebyggande arbete för att bidra till elevernas möjligheter att uppnå kunskapskraven men även ges förutsättningar till ett mående som möjliggör detta.

Fokus framåt ligger på att ta fram en handlingsplan samt aktivitetsplan för barn- och elevhälsan med syftet att stärka det främjande och förebyggande arbetet samt skapa en mer likvärdig elevhälsa. Förvaltningens gemensamma Barn och Elevhälsogrupp kommer under våren 2021 gå in i ett samarbete med Karlstad Universitet med syfte att just skapa samsyn och långsiktighet i arbetet för att öka likvärdigheten inom barnhälsan i Örebro kommuns verksamheter.

Under våren har även förvaltningen haft ett nära samarbete med socialtjänsten utifrån den höga andelen frånvarande elever och oron i samhället.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska förbättra förutsättningarna för medborgarna att påverka sin framtid och vårt demokratiska samhälle

Nämndens åtagande:

- Elever och vårdnadshavare ges möjlighet till delaktighet kring utbildning och undervisning

Årets brukarundersökning visade på en ökad svarsfrekvens av vårdnadshavare och en förklaring till ökningen kan vara att brukarenkätens svarstid förlängdes med anledning av Corona. Svarsfrekvensen bland eleverna har däremot minskat och där behöver förvaltningen tillsammans med verksamheterna tillsammans arbeta för att öka svarsfrekvensen och indirekt öka elevernas inflytande över verksamheten.

Inom de kommunala grundskolorna i Örebro kommun används It's learning som lärplattform. Lärplattformen används till att dokumentera, följa upp och kommunicera med vårdnadshavare. Statistik uppvisar att användandet av It's learning har ökat markant sedan 2016. Den största ökningen är bland vårdnadshavare. Det är dock fortfarande runt 20 procent av användarkonton som inte loggat in än.

Detta har även varit en utmaning i samband med Corona under hela året där grundskolorna och förvaltningen fått kommunicera frekvent. I samband med att Skolinspektionen kvalitetsgranskar och följer upp grundskolornas arbete med undervisningen och närvaron under Corona, följs även vårdnadshavarnas upplevelse av den information som givits under den perioden. Rapporten från Skolinspektionen kommer att bli ett verktyg i utvärderingen av vårens arbete och hur kommunikationen ytterligare kan utvecklas med vårdnadshavarna.

- **Förbereda och säkerställa skolornas arbete med barnkonventionen.**

Uppföljning:

Under våren har grundskolornas rektorer givits möjlighet att delta på fortbildande utbildningar för att höja kunskapen om barnkonventionen och genomförandet av barnkonsekvensanalyser.

Under hösten hade det planerats för fler fortbildande utbildningar även för personalen inom grundskolan men detta har pausats i och med Corona. Det har dock funnits möjlighet att ta del av de utbildningar som genomförts sedan tidigare då dessa filmats och sedan tillhandahållits via Pedagog Örebro.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska stärka förutsättningarna för en samverkan med civilsamhället, näringslivet och andra offentliga aktörer

Grundskolenämnden bidrar till utveckling genom sitt arbete med grunduppdraget och redan etablerade arbetssätt och möjliggörande av exempelvis Linje 14 och Partnerskap samt deltar i en grupp som arbetar tillsammans med det civila samhället.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Kultur- och fritidslivet ska vara tillgängligt för alla

Grundskolenämnden bidrar till utveckling genom sitt arbete med grunduppdrag och redan etablerade arbetssätt bland annat genom Skapande skola.

4.2 Målområde 2 Lärande, utbildning och arbete genom hela livet i Örebro

4.2.1 Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 2

Inom grundskolan i Örebro kommun finns idag resultatskillnader mellan skolenheter. Det finns mönster i kunskapsresultaten som kan kopplas till elevernas socioekonomiska bakgrund, exempelvis föräldrars utbildningsnivå och om eleverna har utländsk bakgrund eller ej. Samtidigt framkommer även resultatskillnader mellan flickor och pojkar där flickor når skolans kunskapskrav i högre utsträckning än vad pojkar gör. Flickorna är i högre grad än pojkarna läskunniga efter årskurs 1. Detta försprång i läskunnighet har flickorna haft de senaste fem läsåren.

Under våren prioriterades och fokuserades det särskilt på att säkerställa att elever i årskurs 9 som riskerade att inte nå målen fick det stöd som krävdes. Skolorna har fokuserat på anpassningar i undervisningen, arbetet med att hitta varje individs behov samt ett intensivt arbete med närvaron vilket inneburit att flertal elever gjort positiva förflyttningar från höstterminens betyg till vårens. Efter genomförd lovskola blev ytterligare 50 elever gymnasiebehöriga. Det innebär att antalet elever som hänvisades till introduktionsprogram minskade från 294 till 244. Behörigheten till gymnasiet ökade från 76 % till 80 % behöriga elever. (jämfört med 78% till 80 %, vilket motsvarar 35 elever).

I samband med att Skolinspektionen under hösten 2019 sin regelbundna kvalitetsgranskning angavs det att för att ringa in vilka insatser som ger den önskade effekterna behöver förvaltningens och verksamheternas analys av studie- och trygghetsresultaten i grundskolan och hitta förklaringar och belägg till skillnader i resultat mellan skolor samt mellan flickor och pojkar. Resultaten behöver även kopplas till utbildningens genomförande och förutsättningar.

All statistik följs upp och analyseras utifrån skillnader mellan skolenheter och mellan pojkar och flickor. Förvaltningen påbörjade även i höstas ett arbete med att analysera skolornas resultat genom att dela in skolorna i olika kluster utifrån Skolverkets fördelning av likvärdighetsstatsbidrag där skolornas ges ett socioekonomiskt index. Detta för att kunna utveckla analysen av resultatskillnaderna mellan skolenheterna utifrån de olika förutsättningar som de skolorna har utifrån elevunderlag. I analysen som genomfördes på huvudmannanivå gick förvaltningen tillbaka fyra år i tiden och tittade på kunskapsresultaten i år 1, år 3, år 6 och år 9 med fokus på basämnen, meritvärde och pojkar och flickors resultat.

Arbetet med rektorerna och att utveckla deras analys av kunskapsresultaten utifrån olika resultat har fortsatt under året. I början på hösten informerade förvaltningen om sitt arbete med att titta på kunskapsresultaten genom den indelning av kluster som ovan beskrivits. Dessa kluster har sedan även legat till grund för den indelning av skolor när förvaltningens kvalitetsdialoger genomförts.

Till dessa kvalitetsdialoger har rektorerna fått till uppgift att titta och analysera sina kunskapsresultat de senaste fyra åren med fokus på skillnader mellan ämnen och pojkar och flickor. Dessa skulle rektorerna sedan presentera för varandra i den konstellation som de var indelade i och där även verksamhetschef och tjänstemän från Kvalitetsavdelningen deltog.

<ul style="list-style-type: none"> • En positiv förflyttning gällande årskurs 9:s behörighet till gymnasiet från höstterminen till vårterminen • Utveckla uppföljnings- och analysarbetet kopplat till de kompensatoriska åtgärderna utifrån elevernas behov • Analyskompetens på förvaltnings- och enhetsnivå 	<ul style="list-style-type: none"> • Öka måluppfyllelsen
---	---

Måluppfyllelse för indikatorer

Indikatorer inom målområde 2	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Målvärde 2020
Läskunnighet, andel elever som bedömts som läskunniga i åk 1.	T 89 F 91 P 87	T 91 F 94 P 89	T 91 F 94 P 89	Öka
Andel elever som uppfyllt kraven i alla ämnen med kunskapskrav i åk 3, kommunal skola, procent.	T 79 F 83 P 76	T 77 F 81 P 74	T 79 F 82 P 77	Öka
Andel elever i åk 9 med minst slutbetyget E i alla ämnen, kommunal regi.	T 65,6 F 69,4 P 62,3	T 69,6 F 72,0 P 67,4	T 68,2 F 68,9 P 67,6	Öka
Andel elever som når behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram.	T 74,8 F 76,0 P 73,8	T 77,7 F 78,2 P 77,1	T 76,4 F 77,6 P 75,4	Öka
Lärartäthet, antal elever per lärare (årsarbetare).	12,4	13,0	13,3	Behålla
Andel elever med minst betyget E i alla ämnen i åk 6.	T 71 F 76 P 67	T 66 F 69 P 64	T 67 F 70 P 65	Öka
Jag är nöjd med mitt fritidshem, elever i årskurs 2.	92	92	94	Behålla
Kommentarer till indikatorernas utfall				
Kunskapsresultaten ligger i samma nivå som tidigare år.				
Flickor har generellt ett bättre resultat än pojkar och framförallt i de lägre åldrarna.				
Behörigheten till gymnasiet ökar till 80% efter lovskola.				

4.2.2 Beskrivning av bidrag till Kommunfullmäktiges mål

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Utbildning i Örebro ska bedrivas i en trygg lärandemiljö som stimulerar barn och elever till att utveckla sina förmågor, uppnå kunskapskraven samt nå sin fulla potential

Nämndens åtagande:

- **Tidiga insatser och extra utmaningar ges till eleverna**

Utifrån resultatanalysen har förvaltningen konstaterat att tidiga insatser i de områdena med sämre socioekonomiska förutsättningar krävs. Där i behöver även det riktas ännu specifika insatser kopplade till språkutveckling och då framförallt till pojkarna. Här kommer det även att krävas ett nära samarbete med förskolorna i dessa områden samt med övriga aktörer som exempelvis socialtjänsten.

Idag finns ingen skyldighet för de kommunala skolorna att rapportera in resultatet av det obligatoriska bedömningsstödet, vilket innebär att förvaltningen inte kan säkerställa att det genomförs. Förvaltningen behöver hitta former för hur resultatet kan rapporteras in för att tidigt få syn på hur många elever det finns som är i behov av särskilt stöd, och kunna följa dessa elevers utveckling över tid.

Kopplat till det pågår det även ett arbete kring hur samarbetet med förskolorna kan utvecklas och framförallt vid övergången mellan förskola, förskoleklass och fritidshem.

- **Eleverna har en tillgänglig lärmiljö**

Under året har fokus handlat om att höja analyskompetensen på förvaltningen samt i verksamheterna. Genom att skapa samsyn kring vad och hur resultat analyseras, bidrar det till ökad förståelse för hur yttre och inre faktorer påverkar måluppfyllelsen, t.ex. kön.

Förvaltningen har även tagit stöd av SPSM för att skapa samsyn kring begreppet tillgänglig lärmiljö. Genom att skapa samsyn av begreppet skapas förutsättningar för en likvärdig och tillgänglig lärmiljö. Detta arbete valdes att pausas under våren.

Tillgänglig lärmiljö är ett prioriterat område under 2021 och där trygghet och studiero i en god lärmiljö är en förutsättning för utveckling och lärande. Skolorna ska erbjuda en god lärmiljö där bemötande och stöd ger eleverna förutsättningar att fokusera på utbildning och arbetsuppgifter. Det ska finnas tydliga och kända rutiner på skolorna för hur man ska hantera olika situationer, exempelvis frånvaro och olika former av kränkningar.

- **Eleverna närvarar i skolan.**

En grundläggande förutsättning för att elever ska nå måluppfyllelse i grundskolan är att eleverna är närvarande i skolan. Coronapandemin har ytterligare satt närvaron i grundskolan i fokus och vikten av det främjande för förebyggande arbetet för att säkerställa alla elevers skolnärvaro. Skolfrånvaro är en stor och komplex utmaning och där förvaltningen tillsammans med skolorna behöver fokusera på att skapa samsyn och utveckla kunskap inom området för att kunna ge alla elever stöd utifrån sina behov. Utifrån denna utmaning ska även samarbetet med socialtjänsten stärkas.

Örebro kommun har under höstterminen 2020 introducerat Skola24 inom samtliga kommunala grundskolor. Tidigare har de kommunala skolorna haft olika system för frånvarohanteringen vilket har försvårat förvaltningens övergripande arbete med frånvaro. Förvaltningen behöver fortsättningsvis arbeta fram rutiner för att säkerställa ett ändamålsenligt arbete med frånvarohanteringen i kommunen och säkerställa alla elever rätt till utbildning.

- **Handlingsplanen för digitalisering genomförs**

Arbetet med de aktiviteter som finns i handlingsplanen fortsätter och förväntas delvis vara uppfyllda till 2022. Utifrån vårens läge har en del av aktiviteterna påskyndats för att kunna utveckla möjligheten till undervisning på distans och digitala möten. Under hösten kommer en stor satsning genomföras på Office 365 för rektorer samt nyckelpersoner i verksamheterna.

- **Verksamheten har väl fungerande övergångar mellan skolformer, stadier och fritidshem.**

Förvaltningen fortsätter arbetet med att utveckla samarbetet mellan rektorerna inom både förskola och grundskola och då med fokus på kunskapsresultaten.

Övergång och samverkan har varit ett tema på Ledarforum (forum för samtliga rektorer förskola och grundskola) under våren vilket resulterade i de nya direktiven rörande ansvar för enhetsbesök inför övergångar. Exempel på väl fungerande övergångar med ett gott samarbete mellan förskola och skola kommer att spridas inom ramen för Leda för skolutveckling under hösten.

Detta kommer att vara ett fortsatt fokusområde för 2021 och kommer utgöra underlag för vidare dialog med rektorerna.

- **Eleverna upplever studiero.**

Trygghet och studiero i relation till kunskapsresultaten har varit ett fokusområde hela året i dialog med rektorerna men även för förvaltningens centrala trygghetsgrupp och gemensamma barn- och elevhälsogrupp. I juni i år hade dessa grupper en gemensam analysdag där fokus låg på att analysera samband mellan kunskapsresultaten och elevernas svar i den årliga brukarenkäten. Vid analysdagen lades extra fokus på just korrelationen mellan upplevd trygghet och studiero samt utfallet på kunskapsresultaten. I detta arbete togs det även hjälp av kommunens centrala resurser i form av strategier inom folkhälsa och jämställdhet för att ytterligare kunna utveckla analysen.

- **Fritidshemmens kvalitet behöver utvecklas utifrån läroplanen**

Våren 2020 startades en referensgrupp för fritidshemsfrågor på förvaltningen. Gruppens övergripande uppdrag är att säkerställa likvärdig kvalitet i fritidshemmet utifrån läroplanen och bistå huvudmannen med analyser samt föreslå utvecklingsområden för en ökad kvalitet.

Förvaltningen ser ett fortsatt behov att samordna fritidshemmen med fokus på likvärdighet och kvalitet.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommuns näringslivsarbete ska bidra till långsiktig hållbar utveckling genom stärkt konkurrenskraft och goda förutsättningar för fler företag som skapar arbete till en växande befolkning

Målet bedöms inte som relevant för nämnden då det inte ligger inom ramen för uppdragen inom Grundskolenämnden.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommuns arbetsmarknadsinsatser ska i högre grad leda till egen försörjning för medborgare som idag står utan för arbetsmarknaden

Målet bedöms inte som relevant för nämnden då det inte ligger inom ramen för uppdragen inom Grundskolenämnden.

4.3 Målområde 3 Ett tryggt och gott liv för alla i Örebro

4.3.1 Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 3

Örebro kommun har en central trygghetsgrupp som arbetar med att erbjuda stöd till kommunens skolor i olika trygghetsfrågor. Trygghetsgruppen har vidare ett pågående arbete med att säkerställa att trygghetsarbetet inom Örebro kommun håller en god kvalitet och följer gällande bestämmelser i läroplanen och skollagen.

Att det kvalitativa arbetet skiljer sig vad gäller arbetet med normer och värden framkommer vidare genom genomgång av grundskolornas trygghetsplaner. Örebro kommun har under läsåret 2019/2020 erbjudit samtliga skolor kompetensutveckling genom nätverksträffar där skolornas trygghetsteam bjudits in. Vid nätverksträffar har skolornas trygghetsteam erbjudits kompetensutveckling inom trygghetsarbete med särskilt fokus på det främjande och förebyggande arbetet. Fokus har varit gällande bestämmelser för skolornas arbete samt vilka framgångsfaktorer forskningen har lyft fram inom området. Skolorna fick även möjligheter att mellan trygghetsteamerna diskutera hur respektive skola arbetar med trygghetsarbete.

Förvaltningen har ett fortsatt behov av att vidareutveckla metoder för att systematiskt följa upp kvalitativa data för att kunna analysera skolornas och förvaltningens arbete med trygghetsfrågor och värdegrundsfrågor med stöd av både kvalitativ- och kvantitativa data. I detta ingår att förvaltningen behöver utveckla stödet till skolor för att utveckla respektive skolas analyser av normer och värden i såväl kvalitetsplan som trygghetsplan.

Örebro kommun har i bruklig ordning genomfört brukarenkäten under våren 2020. Enkäten har besvarats av elever i årskurs tre, fem, åtta, grundsärskolan, fritidshemmet samt deras vårdnadshavare. Resultaten från enkäten visar på ett förbättrat resultat bland elever i årskurs tre och fem kopplat till grundläggande värden på skolan, trygghet och studiero samt hur skolan arbetar mot kränkande behandling. I årskurs åtta har resultatet sjunkit något. Ungefär fem till tio procent av eleverna i de olika årskurserna har svarat *"stämmer ganska dåligt"* och *"stämmer inte alls"* på frågorna *"Jag känner mig trygg i skolan"*, *"Vuxna i skolan behandlar mig bra"*, och *"elever i skolan behandlar mig bra"*. I grundsärskolan uppger hela 24 procent¹ av de tillfrågade att de inte känner sig trygg i skolan. Vidare uppger 19 procent att de inte vet att de får hjälp av vuxen om eleven skulle bli mobbad eller trakasserad. I årskurs åtta identifieras avvikelser gällande elever som känner till att personalen på skolan arbetar för att alla elever ska känna sig trygga. Det samma gäller upplevelsen att vuxna ingriper om någon blir illa behandlad. Detta överensstämmer med antalet kränkingsanmälningar där högstadiet står för ca 20 procent av misstänkt kränkande behandling, varav det i årskurs nio bara anmäldes drygt tio ärenden under läsåret 2019/2020. Även vårdnadshavare till elever i årskurs åtta är mer kritiska än övriga vårdnadshavare till att personal ingriper om någon blir illa behandlad. Detta föranleder ett behov av att se över hur högstadieskolorna aktivt arbetar med trygghetskapande insatser på både främjande, förebyggande och åtgärdande nivå samt hur skolorna försöker tydliggöra och involvera eleverna och vårdnadshavare i arbetet med normer och värden. I Skolinspektionens enkät för vårterminen 2019 framkommer vidare att elever i den kommunala skolan i Örebro kommun generellt upplever lägre trygghet och studiero än övriga elever i landet. I årskurs nio har det sedan 2017 skett en negativ utveckling kopplat till normer och värden så som grundläggande värden på skolan, studiero och trygghet.

Antalet ärenden gällande misstänkt kränkande behandling som har hanterats av kommunens skolor var under läsåret 2019/2020 761. Det har vid översyn av

¹ Enbart 21 elever har svarat vilket motsvarar 36% av det totala elevunderlaget.

kränkingsärenden inom kommunen blivit tydligt att pojkar utsätter andra elever i betydligt högre utsträckning än vad flickor gör. Pojkar kränker främst andra pojkar. Det är även tydligt att det inom de kommunala skolorna finns skillnader i hur hanteringen av misstänkt kränkande behandling sker. Bland annat finns det skillnader mellan antalet anmälningar mellan olika skolor och hur väl registreringen av kränkingsärenden sker. Förvaltningen har arbetat för att implementera ett digitalt system för hanteringen av kränkingsärenden inom kommunen. Något system för att arbeta med anmälning och utredning av kränkande behandling är ännu inte på plats vilket försvårar hanteringen av anmälan, dokumentation samt uppföljning och analys av kränkingsärenden såväl på skolnivå som på huvudmannanivå. Förvaltningen har även identifierat att antalet kränkingsärenden internt i kommunen minskat något sedan 2017. Minskningen motsvarar runt 13%.

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Fortbildande nätverksträffar till skolornas trygghetsteam 	Förenklad hantering av kränkande behandling

Måluppfyllelse för indikatorer

Indikatorer inom målområde 3	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Målvärde 2020
Andel elever som känner sig trygga i skolan, skolår 3,5,8 sammanvägt resultat.	89	89	90	Öka
Kommentarer till indikatorernas utfall				
En liten ökning i årets resultat i brukarundersökningen.				

4.3.2 Beskrivning av bidrag till Kommunfullmäktiges mål

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Samverkan mellan verksamheter och aktörer i arbetet med stöd, vård och service utgår från individens behov och förutsättningar genom hela vårdkedjan

Målet bedöms inte som relevant för nämnden då det inte ligger inom ramen för uppdragen inom Grundskolenämnden.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Välfärdens alla verksamheter jobbar med främjande insatser och förebyggande arbete

Målet bedöms inte som relevant för nämnden då det inte ligger inom ramen för uppdragen inom Grundskolenämnden.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun har ett strukturerat arbete för förbättrad psykisk hälsa i de verksamheter som möter människor i behov av stöd

Nämndens åtagande:

- Det främjande och förebyggande arbetet inom elevhälsan ska stärkas

Den gemensamma barn- och elevhälsogruppen har under året fortsatt sitt arbete med utveckla ett analysstöd till huvudmannen och för att föreslå vidare utvecklingsområden med syfte att säkerställa en likvärdig barn- och elevhälsa.

Fokus framåt ligger på att ta fram en handlingsplan samt aktivitetsplan för barn- och elevhälsan med syftet att stärka det främjande och förebyggande arbetet samt skapa en mer likvärdig elevhälsa. Förvaltningens gemensamma Barn och Elevhälsogrupp kommer under våren 2021 gå in i ett samarbete med Karlstad Universitet med syfte att just skapa samsyn och långsiktighet i arbetet för att öka likvärdigheten inom barnhälsan i Örebro kommuns verksamheter.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Hela Örebro ska upplevas tryggare och ingen människa ska begränsas i sitt liv på grund av otrygga miljöer

Nämndens åtagande:

- **Det systematiska trygghetsarbetet utvecklas**

Örebro kommun har under läsåret 2019/2020 erbjudit samtliga skolor kompetensutveckling genom nätverksträffar där skolornas trygghetsteam bjudits in. Vid nätverksträffar har skolornas trygghetsteam erbjudits kompetensutveckling inom trygghetsarbete med särskilt fokus på det främjande och förebyggande arbetet. Fokus har varit gällande bestämmelser för skolornas arbete samt vilka framgångsfaktorer forskningen har lyft fram inom området.

Vidare har även den centrala trygghetsgruppen fortsatt sitt arbete med att utveckla analysen skolornas trygghetsarbete på en aggregerad huvudmannanivå och hur kvalitativa- och kvantitativa trygghetsaspekter påverkar kunskapsresultaten.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Alla barn har rätt till bra boendemiljöer och att inte leva i ekonomisk utsatthet

Grundskolenämnden bidrar till utveckling genom sitt arbete med grunduppdrag och redan etablerade arbetssätt bland annat genom kostnadsfri skola och anmälningsskyldigheten till socialtjänsten för personal verksamma inom skolan.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro ska vara narkotikafritt och konsumtionen av andra beroendeframkallande medel ska minska

Grundskolenämnden bidrar till utveckling genom sitt arbete med grunduppdrag och redan etablerade arbetssätt samt pågående arbetet med framtagande av handlingsplan kopplat till ANDT.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun har en nollvision mot hemlöshet

Målet bedöms inte som relevant för nämnden då det inte ligger inom ramen för uppdragen inom Grundskolenämnden.

4.4 Målområde 4 Örebro skapar livsmiljöer för god livskvalitet

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommuns boende- och livsmiljöer ska vara hälsosamma, trygga, säkra och skapa förutsättningar för jämlika uppväxtvillkor samt möjliggöra för kommuns invånare att leva ett gott liv oavsett var man bor

Målet bedöms inte som relevant för nämnden då det inte ligger inom ramen för uppdragen inom Grundscolenämnden.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro ska vara en sammanhållen stad med stadsdelar som kompletterar varandra och där vi aktivt arbetar för att minska barriärer

Målet bedöms inte som relevant för nämnden då det inte ligger inom ramen för uppdragen inom Grundscolenämnden.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

I ett växande Örebro motsvarar bostadsbyggandet, verksamheter och samhällsfastigheter befolkningsökningen och näringslivets behov

Målet bedöms inte som relevant för nämnden då det inte ligger inom ramen för uppdragen inom Grundscolenämnden.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun upplevs som en attraktiv plats som lockar allt fler med efterfrågad kompetens

Grundscolenämnden bidrar till utveckling genom sitt arbete med grunduppdrag och redan etablerade arbetssätt. Detta beskrivs mer utförligt under målområdet 6 och kommunfullmäktige målet ”Som attraktiv arbetsgivare ska Örebro kommun rekrytera, utveckla och behålla kompetens och engagerade medarbetare för att utveckla kommunens verksamheter”

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Fortsätta utveckla och genomföra insatser för att underlätta för ett hållbart resande med klimatsmarta, utrymmessnåla och kapacitetsstarka trafikslag

Målet bedöms inte som relevant för nämnden då det inte ligger inom ramen för uppdragen inom Grundscolenämnden.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro ska präglas av platser som främjar skapande, rörelse, god folkhälsa och som stimulerar möten mellan människor

Målet bedöms inte som relevant för nämnden då det inte ligger inom ramen för uppdragen inom Grundscolenämnden.

4.5 Målområde 5 Ett klimatpositivt Örebro med friska ekosystem och god biologisk mångfald

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska arbeta för att klimatbelastningen per person i Örebro ska vara på en nivå, som om den tillämpas globalt, inte äventyrar jordens klimat

Grundskolenämnden bidrar till utveckling genom sitt arbete med grunduppdrag och redan etablerade arbetssätt genom arbetet kopplat till målen i klimatstrategin och att minska matsvinnet.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska fortsätta öka tillförseln av förnybar energi, utveckla energieffektiviseringsåtgärder samt öka användningen av förnybar energi med syfte att minska såväl kostnad som klimatpåverkan.

Målet bedöms inte som relevant för nämnden då det inte ligger inom ramen för uppdragen inom Grundskolenämnden.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommuns vattenförekomster ska uppnå god status och dricksvattenresurserna ska vara långsiktigt tryggade

Målet bedöms inte som relevant för nämnden då det inte ligger inom ramen för uppdragen inom Grundskolenämnden.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska binda samman kommunens grönstruktur samt värna om och bidra till ökning av biologisk mångfald och ekosystemtjänster

Målet bedöms inte som relevant för nämnden då det inte ligger inom ramen för uppdragen inom Grundskolenämnden.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Avfallet i Örebro kommun ska minska till mängd och farlighet samtidigt som återvinningen ska öka

Målet bedöms inte som relevant för nämnden då det inte ligger inom ramen för uppdragen inom Grundskolenämnden.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska arbeta för att ha miljömässig och organisatorisk motståndskraft för extrema förhållanden och ett förändrat klimat

Målet bedöms inte som relevant för nämnden då det inte ligger inom ramen för uppdragen inom Grundskolenämnden.

4.6 Målområde 6 Hållbara och resurseffektiva Örebro

4.6.1 Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 6

Arbetsmiljöfrågorna har varit i extra stort fokus under året med anledning av Corona och de förändringar det har medfört i verksamheten. Detta i form av en hård arbetsbelastning utifrån en periodvis ökad arbetsbelastning på grund av frånvaro i personalen samt oron för smitta. Rektorer har haft tät dialog med skyddsombud och medarbetare för att riskbedöma och besluta om åtgärder för att minimera bedömda risker.

Personalens frånvaro följdes dagligen av rektorerna och förvaltningens krisledningsstab under våren och hösten för att snabbt kunna förändra och samordna bemanningen utifrån skolornas behov och för att kunna fatta beslut utifrån förvaltningens kontinuitetsplan för att kunna hålla skolorna öppna. Sjukfrånvaron i procent av arbetstiden ökade under mars och april, jämfört med tidigare år, men sjönk därefter till den nivå där den brukar ligga. Samma trend gäller i hela kommunen, att sjukfrånvaron steg under mars och april.

Rektorernas förutsättningar har påverkats under hela året, då de förutom att nå måluppfyllelse i verksamheten även har behövt ha stort fokus på att upprätthålla verksamheten utifrån eventuellt bortfall bland personal, riskbedöma arbetsmiljön tillsammans med skyddsombud och medarbetare, och finnas som nära stöd till medarbetare i den osäkra situationen.

För att få en bättre förståelse för hur skolan kan organiseras har förvaltningen och verksamheterna infört ett planeringsverktyg för rektorer. Planeringsverktyget är ett steg i att få bättre insyn i rektorernas organisationer för att kunna jämföra skolor och analysera skolornas kunskapsresultat. En förståelse för skolornas organisation och socioekonomiska utmaningar är ett led i förvaltningens arbete med att öka likvärdigheten och kunna rikta samt följa upp insatser.

Planeringsverktyget behöver kopplas till resursfördelningsmodell, salsavärden, socioekonomiska förutsättningar, riktade statsbidrag. Genom att implementera arbetssättet skapas en gemensam utgångspunkt som underlättar dialog mellan rektorer och förvaltning, dessutom kommer överlämnade vid rektorsskiftet underlättas då det finns en förståelse bland rektorskollegor och kollegor på förvaltningen i arbetssättet

Ur ekonomiskt perspektiv så är en stor utmaning att optimera så att rektorerna kan sätta resurseffektiva organisationer utifrån givna elevunderlag vilket kräver ett gott stöd i arbetet med lokalplanering och analys av elevflöden. En problematik som skolorna har att förhålla sig till är att det kommunala uppdraget kräver att det ständigt måste finnas luft i organisationen för att kunna hantera inflödet av nya elever.

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Budgetmedvetna verksamheter som jobbar för att ställa om när förutsättningar förändras. 	<ul style="list-style-type: none"> Förbättra analysen av skolornas organisation och resursfördelning kopplat till måluppfyllelse.

Måluppfyllelse för indikatorer

Indikatorer inom målområde 6	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Målvärde 2020

Nämndernas ramavvikelse, mnkr.	-11,0	4,7	11,5	+/-0
Andel enheter med HME-värde på minst 78 ²	68	69	71	Öka
Anställningstrygghetsindex ³	73,6	72,5	73,7	Öka
Andel chefer med 10-30 medarbetare, procent ⁴	29	33	30	Öka
Kommentarer till indikatorernas utfall				
Grundskolenämnden redovisar ett överskott på 11 545 tkr, exklusive intraprenaderna gör nämnden ett överskott på 371 tkr.				

4.6.2 Beskrivning av bidrag till Kommunfullmäktiges mål

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska ha en långsiktig och hållbar ekonomi, där varje nämnd och dess verksamheter bidrar till en god ekonomisk hushållning av kommunens resurser

Nämndens åtagande:

- **Genom ett proaktivt ekonomiarbete skapa förutsättningar för rektorer**

För att utveckla det proaktiva arbetet har ekonomistödet för grundskolan förstärkt inför 2020 och utbildningsinsatser pågår för att stärka rektorerna i ekonomiarbetet. Vidare pågår implementeringen av ett planeringsverktyg som ska vara ett stöd för rektorerna vid planering av sin organisation.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska arbeta nämndöverskridande för att nå högsta möjliga resursnytta

Grundskolenämnden bidrar till utveckling genom sitt arbete med grunduppdrag och redan etablerade arbetssätt

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Vid fördelningen av de ekonomiska medlen i kommunkoncernens olika verksamheter ska jämställdhet beaktas

Grundskolenämnden bidrar till utveckling genom sitt arbete med grunduppdrag och redan etablerade arbetssätt

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Som attraktiv arbetsgivare ska Örebro kommun rekrytera, utveckla och behålla kompetens och engagerade medarbetare för att utveckla kommunens verksamheter

² Riksnitt för kommuner 2016

³ Indexet består av nyckeltalen: Andel timavlönade årsarbetare av totalt antal årsarbetare, antal timavlönade personer genom antal timavlönade årsarbetare, andel tillsvidareanställda personer av antal månadsavlönade personer, andel personer med heltidsanställning av antal månadsavlönade personer.

⁴ Andel chefer (B, C) som har 10-30 tillsvidareanställda medarbetare per mätdatum.

För att säkerställa kompetensförsörjningsbehovet på kort och lång sikt har nämnden kartlagt behov och ringat in de kompetenser som innebär störst kompetensförsörjningsutmaningar samt beslutat om åtgärder. Årets kartläggning för grundskolan innebar att en fördjupning påbörjades av lärares behörigheter och legitimation per skola för att få syn på hur kompetensen är fördelad ur ett likvärdighetsperspektiv och för att få ytterligare en pusselbit kopplat till att förstå kunskapsresultaten. För att öka lärares ämnesbehörighet läser under året ett 30-tal lärare Lärarlyftskurser. De allra flesta läser kurser inom specialpedagogik, men även inom svenska som andraspråk eller slöjd. Förvaltningens erbjudande om litteratur, eventuella resor och logi jämte Skolverkets statsbidrag gör att studenterna har betydligt bättre förutsättningar än övriga studenter. Förstelärarorganisationen och förstelärarnas uppdrag kommer att ses över och det påbörjades under året med anledning av förändring i statsbidraget.

Medarbetarenkäten undersöker om medarbetare har förutsättningar för ett hållbart medarbetarengagemang. Nämndens övergripande resultatet för 2020 visar att trots pandemin så upplever medarbetare inom grundskolan och måltidsorganisationen finns goda förutsättningar i form av motivation, ledarskap och styrning. Grundskolan har bibehållit HME-index på 79 som tidigare år och måltidsorganisationen har höjt sitt index från 83 till 86.

Pandemin har orsakat att både grundskolan och måltidsorganisationen har haft ständiga förändringar i verksamheten och oro för smitta bland personal. Rektorer och chefer inom måltid har utmanats att leda i förändring och i kris. De har fått anpassa verksamheten utifrån nya rekommendationer och dagligen planera om för att säkerställa bemanningen. För att säkerställa en god och säker arbetsmiljö har ett stort fokus legat på att tillsammans med skyddsombud och medarbetare göra riskbedömningar och planera åtgärder. Medarbetarenkätens frågor om Corona visar att majoriteten av medarbetare anser att hanteringen av Corona har fungerat bra, men det är också en andel av medarbetarna som inte tar ställning. Många medarbetare anger att deras allmänna mående till viss del eller till stor del har påverkats av Corona, vilket visar på vikten av att i dialog skapa hållbara förutsättningar för våra medarbetare att orka på lång sikt.

Leda för skolutveckling har fortlöpt under året även om större sammankomster medfört vissa digitala moment. Under våren påbörjades en översyn av uppdraget som biträdande rektor. Ledningsgruppen ser att uppdraget behöver förtydligas, för att det ska bli mer likvärdigt vilka funktioner som stödjer rektorer i Örebro kommuns grundskolor och för att säkra att biträdande rektor har förutsättningar att vara chef. Ett annat led i att skapa förutsättningar för rektorer och chefer är att hela grundskolan och måltidsorganisationen från och med 2020 ingår i kommunens rekryteringscenter, vilket innebär att de får stöd och avlastning från HR med att rekrytera medarbetare. För att attrahera nya rektorer har flera medarbetare blivit utvalda till att ingå i det kungemensamma programmet, Nyfiken på chefskap, som inleddes under hösten 2020.

5 Analysunderlag – ekonomi.

Årets resultat – ekonomi

Grundskolenämndens budgetram uppgår till 1 345 286 tkr. Den bygger på resursfördelningsmodeller i grundskola, RH-verksamhet och grundsärskola, anslagsfinansiering av nämnd, anslag för grupper avseende elever med diagnoser inom autismspektrumet, anslag för modersmålsundervisning samt anslag till Partnerskap Örebro. Tildelningen enligt resursfördelningsmodellerna bygger på elevantal i skolan samt barnantal på fritidshem per 2019-10-15.

I tabellen nedan framgår hur budgetramen förändrats under året.

Budgetram 2020 Grundskolenämnd	
Belopp i tkr	
Grundskola, resursfördelningsmodell baserad på elevantal 2019-10-15	-1 158 717
Grundsärskola, resursfördelningsmodell baserad på elevantal 2019-10-15	-81 029
RH verksamhet, resursfördelningsmodell baserad på elevantal 2019-10-15	-6 290
Autismverksamhet, anslag	-15 647
Partnerskap Örebro, anslag	-7 951
Vaccinationssjuksköterska	-600
Tilläggsbelopp	-21 163
Ers till måltidsenhet PO-höjning	-748
Enheten för flerspråkighet	-15 459
Nämndverksamhet, anslag	-800
Budgetram 2020-01-01	-1 308 404
Avstämning grundskolan 15 feb 2020	5 492
Avstämning obligatorisk sarskola 15 feb 2020	-1 421
Avstämning grundskolan 15 feb 2020 RH	-214
Budgetram 2020-02-29	-1 304 547
Kompensation för löneökning	-18 407
It-kommunikatör	36
Avstämning elevantal VT, grundskola och fritidshem	270
Budgetram 2020-06-25	-1 322 648
Avstämning grundskolan 15 oktober 2020	-10 703
Avstämning sarskolan 15 oktober 2020	-1 643
Avstämning RH 15 oktober 2020	-326
Avstämning KSU 15 oktober 2020	-1 543
Extra klasser, Navet	-300
Budgetram 2020-11-05	-1 337 163
Kompensation för löneökning	-8 981
Avstämning elevantal HT, grundskola och fritidshem	858
Budgetram 2020-12-31	-1 345 286

Budgetramen har ökat med 36,9 mnkr under året, dels till följd av ett ökat elevantal, men även på grund av kompensation för löneökningar.

Grundskolenämnden redovisar ett överskott på 11,5 mnkr, varav merparten är hänförligt till intraprenaderna. Exklusive intraprenaderna gör nämnden ett överskott på 371 tkr. Trots att årets har präglats av pandemin så har verksamheterna har jobbat intensivt med sin ekonomi för att få en budget i balans, dels för att hämta hem underskott från 2019 men även att anpassa organisationen till följd av årets effektiviseringskrav på 1,7 procent

I tabellen nedan framgår nämndens budgetavvikelse på en övergripande nivå.

Grundskolenämnd 2020 Belopp i tkr	Bokslut 2019	Utfall 2020	Budget 2020	Förbrukat %	Budget- avvikelse
Grundskolor inkl förskoleklass och fritidshem	-544 899	-565 799	-562 270	101%	-3 529
Grundskola intraprenad inkl förskoleklass och fritidshem	-507 289	-531 474	-538 944	99%	7 470
Grundsärskola inkl fritidshem	-23 181	-27 053	-28 329	95%	1 276
Grundsärskola intraprenad inkl fritidshem	-42 326	-50 333	-54 036	93%	3 704
Måltidsverksamhet	162	178	0	0%	178
Köp måltider Grundskola	-99 081	-101 291	-103 591	0%	2 300
Enheten för flerspråkighet	-7 041	-18 979	-15 908	0%	-3 071
Skolpsykologer	-6 640	-7 337	-7 225	102%	-111
Partnerskap Örebro	-8 354	-8 589	-8 083	106%	-507
Förvaltningsgemensamt	-21 071	-22 186	-24 099	92%	1 913
Planeringsreserv	0	0	-2 000	0%	2 000
Grundskolenämnd	-991	-877	-800	110%	-77
Nettokostnad	-1 260 711	-1 333 741	-1 345 286	99%	11 545
Varav intraprenader					11 174
Budgetavvikelse exkl. intraprenaderna					371

I tabellen nedan framgår avvikelse med hänsyn tagen till tidigare ackumulerat resultat.

Avvikelse inkl. ianspråktagande av ack resultat intraprenader	
Årets avvikelse exkl. intraprenader	371
Årets avvikelse intraprenader (dvs nya över- och eller nya underskott)	11 689
Justerad avvikelse	12 061

Nedan visas förändringen av intraprenadernas ackumulerade resultat.

Intraprenader överförda resultat	
Ingående ackumulerat resultat	19 220
Ianspråktagande av ack resultat intraprenader	-358
Nya underskott	0
Nya överskott	11 689
Utgående ackumulerat resultat	30 551

I budget 2020 avsattes 2 000 tkr till Grundskolenämndens planeringsreserv. I tabellen nedan framgår hur planeringsreserven har använts till politiska prioriteringar och oförutsedda händelser under året.

Planeringsreserv Grundskolenämnd 2020	
Avsatt till planeringsreserv 2020	-2 000
Kvarvarande planeringsreserv 2020-12-31	-2 000

Effekter av coronapandemin

Verksamheten har under året erhållit 22,5 mnkr i statsbidraget för kompensation för sjuklöner, samtidigt har personalkostnader under våren varit lägre än budgeterat eftersom både personal och elever varit frånvarande och det inte alltid har tagits in vikarier. Fritidsverksamheten tappade pengar under våren då antalet barn minskade mer än under ett vanligt år. Utgifterna för kurser och konferenser har minskat samtidigt som verksamheterna fyllt på med arbetskläder, kontorsmaterial, förbrukningsinventarier böcker med mera. För måltidsverksamhetens del så har livsmedelskostnaderna minskat då mängden måltider som producerats varit färre till följd av stängda restauranger och

frånvarande elever. Modersmålsundervisningen har till följd av pandemin tappat intäkter då skolorna inte köpt studiehandledning i samma utsträckning.

De ekonomiska effekterna av detta på sikt är svåra att säga något, sjukfrånvaron kan komma att öka pga. av den höga arbetsbelastningen. För verksamhetsåret så har pandemin bidragit till att hämta hem verksamhetens effektiviseringskrav på 24,6 mnkr pga. lägre personalkostnader och erhållna statsbidrag.

Den ekonomiska uppföljningen har inte varit helt tillförlitlig då effekter av pandemin har varit svåra att förutse.

Effektivisering

Förutsättningarna inför verksamhetsåret var inom programområdet ett effektiviseringsbehov på 2 procent, varav ca. 1/4-del avsåg ett riktat effektiviseringskrav på inköp.

För att värna kärnverksamheten fick förvaltningen i uppdrag att minska de förvaltningsgemensamma kostnaderna med 8 procent. Effekten ut mot verksamhet blev därmed ett generellt effektiviseringsbehov på ca. 1,7 procent.

Minskningen av den förvaltningsgemensamma budgeten innebar väldigt lite centrala medel för att parera underskott ute i verksamheten. Vilket inneburit att fördelningen av statsbidrag varit lite återhållsam.

För att möta effektiviseringskravet har verksamheterna jobbat intensivt med sin budget. Eftersom skolan är en personalintensiv verksamhet och större delen av budgeten går till personalkostnader, och på grund av oklarheter kring hur effektiviseringskravet riktat mot inköp skulle hämtas hem, så är det personalorganisationen som verksamheterna jobbat med att anpassa. Att få helårseffekt på personalförändringar är svårt, många åtgärder sker först till hösten i samband med terminsstarten.

En problematik som den kommunala skolan har att förhålla sig till är uppdraget att tillgodose att alla elever får en skolplacering. Ett ständigt inflöde av nya elever medför att det måste finnas luft i organisationen och att det blir svårare att få en kontinuitet i undervisningen då verksamheten behöver kunna möta elever på olika nivåer. Uppdraget innebär att det kan ske stora svängningar i elevströmmar som verksamheten behöver kunna parera organisatoriskt med relativt kort varsel då besked om skolplaceringar kommer sent och vi saknar insyn i de friståendes köhantering.

Uppdraget medför också att kommunen måste tillskapa nya skolplatser då elevantalet ökar, vilket är dyrt då nya skolor byggs upp underifrån och dessa initialt kommer ha höga kapital- och OH-kostnader i förhållande till elevantalet. Lärartätheten kan även den vara hög i förhållande till elevantal till följd av behovet av att kunna tillgodose ämneskunskaper och lärarbehörighet utifrån läroplanen. Av de skolor som har svårt att hålla budget så är, nya skolor alternativt skolor som är evakuerade på grund av renoveringar eller skolor som bedrivs i lokaler som renoveras, överrepresenterade.

Som en del i att skapa förutsättningar för rektorer att kunna jobba proaktivt med sin ekonomi så pågår ett arbete med att implementera ett planeringsverktyg som syftar till att underlätta för rektorer när de planerar sin organisation utifrån timplanens behov, verktyget ska även kunna användas för att jämföra skolororganisationer och få fram nyckeltal som kan användas i för att analysera verksamheten samt för att fördjupa kunna dialogen med verksamhetscheferna och enheten för systematiskt kvalitetsarbete.

Verksamhetens nettokostnadsavvikelse låg 2019 något under vad verksamheten förväntas kosta och troligt är att det fortsättningsvis gör så även 2020 med tanke på effektiviseringskravet. Utvecklingen i verksamheten är dock att allt mer av elevpengen går till lokalkostnader. Vad gäller lärartätheten så har den minskat de senaste åren och kommunen ligger lägre än riket och jämförbara kommuner vilket kan antas vara en följd av dyra lokaler.

5.1 Enheternas ekonomiska resultat

Grundskolenämnd - exkl intraprenader Månadsuppföljning nov tkr	Bokslut 2019	Utfall 2020	Budget 2020	Förbrukat %	Budget- avvikelse
Grundskolor inkl förskoleklass och fritidshem					
Adolfsbergsskolan 7-9	-32 161	-26 571	-27 810	96%	1 239
Adolfsbergsskolan F-6	-36 752	-30 375	-30 734	99%	358
Adolfsberg RH/Autism	0	-14 028	-13 922	101%	-106
Almbro F-6	-9 150	-9 285	-8 843	105%	-442
Asker skola F-3	-4 176	-4 251	-4 360	98%	108
Björkhagaskolan F-3	-11 353	-12 445	-12 606	99%	160
Brukets skola F-3	-9 784	-10 899	-10 422	105%	-477
Eklundaskolan F-6	-15 830	-17 685	-19 068	93%	1 383
Ervalla skola F-6	-7 139	-8 038	-8 308	97%	270
Garphyttans skola F-6	-13 535	-14 243	-14 208	100%	-35
Glanshammars skola F-6	-26 261	-26 938	-26 772	101%	-166
Hagaskolan F-6	-24 963	-26 825	-26 713	100%	-112
Hampetorp skola F-6	-5 335	-4 583	-3 933	117%	-650
Hovsta skolor F-6	-31 767	-32 853	-33 049	99%	195
Kilsmo skola F-3	-2 043	-1 254	-1 085	116%	-168
Kryddgårdsskolan F-3	-6 636	-6 895	-6 963	99%	69
Latorps skola F-3	-5 307	-5 913	-6 064	98%	151
Lundby skola F-6	-21 190	-20 607	-21 150	97%	544
Mariebergs skola F-6	-19 780	-19 685	-18 826	105%	-858
Mosjö skola F-6	-12 915	-13 549	-13 328	102%	-221
Navet 7-9	-15 769	-19 722	-19 646	100%	-76
Närkes Kils skola F-6	-8 906	-9 458	-9 426	100%	-32
Odenskolan F-9	-22 612	-22 229	-21 739	102%	-490
Olaus Petriskolan F-6	-21 266	-24 434	-23 917	102%	-517
Olaus Petriskolan 7-9	-36 092	-35 318	-35 477	100%	160
Sveaskolan F-6	-15 364	-13 814	-13 310	104%	-503
Sörbyskolan F-6	-14 621	-14 979	-13 311	113%	-1 668
Sörbyängsskolan F-6	-15 414	-16 291	-16 329	100%	38
Tybblelund F-6	-13 282	-17 898	-17 526	102%	-371
Vintrosa skola F-6	-14 016	-14 294	-14 445	99%	151
Vivallaskolan F-6	-40 198	-38 598	-37 508	103%	-1 090
Änglandaskolan F-6	-25 145	-25 846	-25 293	102%	-553
Ölmbrotorp F-6	-6 351	-6 295	-6 123	103%	-173
Vaktmästarorganisation	212	295	-57	-	352
Grundskola inkl förskoleklass och fritidshem totalt	-544 899	-565 799	-562 270	101%	-3 529
Grundsärskola inkl fritidshem					
Adolfsberg särskola	-12 314	-12 208	-12 903	95%	695
Svea särskola	-10 867	-11 631	-10 988	106%	-643
Vivalla särskola	0	-3 214	-4 438		1 224
Grundsärskola inkl fritidshem totalt	-23 181	-27 053	-28 329	95%	1 276
Måltidsverksamhet	162	178	0	0%	178
Köp måltider Grundskola	-99 081	-101 291	-103 591	98%	2 300
Enheten för flerspråkighet	-7 041	-18 979	-15 908	119%	-3 071
Skolpsykologer	-6 640	-7 337	-7 225	102%	-111
Partnerskap Örebro	-8 354	-8 589	-8 083	106%	-507
Förvaltningsgemensamt	-21 071	-22 186	-24 099	92%	1 913
Planeringsreserv	0	0	-2 000	0%	2 000
Grundskolenämnd	-991	-877	-800	110%	-77
Nettokostnad	-711 097	-751 934	-752 305	100%	371

Grundskolorna exklusive intraprenader redovisar ett underskott på -3 529 tkr. Nedan kommenteras de enheter som gör större underskott.

Autistverksamheten vid Adolfsbergsskolan gör underskott med -1 122 tkr. Budgetavvikelsen beror på många elever med stora behov. Under året har man sett över organisationen och minskat det förväntade underskottet. Man har under året sett över personalgruppen och ökat elevantalet för de äldre eleverna något. De har också haft färre elever på fritids under höstterminen inneburit att man kunnat tajta till organisationen. Sammantaget inom de tre benen autism, RH och grundsärskola går skolan med överskott.

Almbro skola gör ett underskott med -442 tkr. Almbro fick ett elevtapp från vår till höst som inneburit sänkning av personalbudgeteten, man har dock inte nått ända fram till nollresultat.

Sörbyskolan redovisar ett underskott på -1 674 tkr. Resultatet beror på för stor organisation i förhållande till budget och många elever med stort behov av särskilt stöd. Personalstyrkan har dock minskats under hösten, vilket får helårseffekt 2020.

Mariebergsskolan gör underskott med -858 tkr. Orsaken till underskottet är en för stor organisation i förhållande till budget. Skolan tappade elevantal höstterminen 2020 från 295 elever till 287 elever, vilket påverkar budgeteten negativt. Skolan har också utmanande lokaler med små klassrum som rymmer max 20 eller 25 elever. Det innebär att rektor inte kan följa det "elevtak" per klass på 27 elever som finns i kommunen.

Änglandaskolan redovisar ett underskott på -553 tkr, vilket beror på höga kapitalkostnader på grund av att det är en nystartad skola.

Tybblelunds skola gör underskott med -371 tkr, vilket beror på höga kapitalkostnader på grund av att det är en nystartad skola.

Sveaskolan gör underskott med -503 tkr. Underskottet har minskat jämfört med föregående år och det har gjorts förändringar i personalorganisationen men utifrån att Sveaskolan har haft en för stor personalstyrka, men man når inte hela vägen fram. Eklundaskolan gör däremot ett överskott på 1 383 tkr och eftersom det är samma rektor, ses resultatet gemensamt, här räknas även Sveaskolans särskolas underskott in.

Olaus Petriskolan F-6 redovisar ett underskott på -517 tkr som beror på extra insatt personal under hösten.

Vivallaskolan F-6 gör underskott med -1 090 tkr, vilket beror på för hög personalkostnad i förhållande till budget, man arbetar dock med detta för att komma i ram. Särskolan i Vivalla gör däremot ett överskott som väger upp så totalt håller rektor budget.

Brukets skola gör underskott med -477 tkr, vilket beror att rektor anställt en specialpedagog utöver budget samt vikariekostnader.

Hampetorps skola redovisar ett underskott på -650 tkr, Hampetorp är en liten F-6-skola med många elever med stora behov av stöd. Åtgärder för att minska underskott är att öka kostnadsmedvetenhet kring driften av skolan samt att inte nyrekrytera när personal slutar. Dessutom sker en löpande översyn av den inre organisationen vad gäller bemanning och hur den pedagogiska verksamheten arrangeras för elever med behov av

stöd. Föregående år gjorde skolan ett underskott med -1 200 tkr, den nya organisationen får halvårseffekt år 2020.

Odenskolan F-9 gör underskott med -490 tkr som beror på extra insatt personal under hösten.

Grundsärskolan exklusive intraprenaderna gör överskott med 1 276 tkr. Adolfsbergs sarskola har omorganiserat och gör överskott med 695 tkr, Svea sarskola gör underskott på -643 tkr och nystartade Vivalla sarskola gör överskott med 1 224 tkr, vilket beror på svårigheter att få tag på personal.

Måltidsverksamheten som numera är en kommungemensam organisation och även serverar gymnasiet och vård- och omsorg redovisar ett överskott på 178 tkr. Pandemin har haft stor påverkan på verksamheten som haft stora intäktsbortfall för vård- o omsorgsrestaurangerna och gymnasieskolornas cafeterior eftersom de varit stängda större delen av året. Verksamheten har fått ersättning för sjuklönekostnader som man inte räknat med. Man har gjort överskott på personalkostnader i gymnasieköken och vård- och omsorgsköken pga. stängda eller delvis stängda verksamheter och att behovet av vikarier varit mindre än normalt. Livsmedelskostnaderna har minskat pga. stängda verksamheter, distansundervisning på gymnasiet och hög sjukfrånvaro i grundskolor och förskolor speciellt från mars till juni. Sammantaget gjorde verksamheten ett överskott på ca. 4 mnkr varav 3,8 mnkr har återbetalats till köpande förvaltningar inom vård- o omsorg, gymnasieskolor och grundskolor.

Enheten för flerspråkighet redovisar ett underskott på -3 071 tkr, verksamheten har fått ett riktat sparbetning på ca. 15 procent att verkställa i år. Effektiviseringen består i att enheten försöker anpassa antalet lärare i olika språk till behovet. Detta innebär att visstidsanställda har fått lämna enheten och tillsvidareanställda satts i omställning. Omplacering av personalen är svår att göra då deras avtal är ett smalt område vilket innebär att Enheten kvarstår med kostnaderna för personal i omställning. Enheten har dessutom tappat intäkter för studiehundledning vilket är en konsekvens av skolornas försämrade ekonomi då skolor som behöver effektivisera minskar sina beställningar.

Partnerskap Örebro finansieras via intäkter från de kommunala bostadsbolagen och från de kommunala förvaltningar som ingår i partnerskapet samt via anslag. Partnerskapet redovisar ett underskott på 507 tkr eftersläpande konsultkostnader från 2019 och en faktura som bokats om från projekt i samband med bokslutet.

Förvaltningsgemensamma kostnader finansieras via ramavdrag från resursfördelningsmodellerna och redovisar ett överskott på 1 913 tkr pga. minskade kurser/konferenser och återhållsamhet vid fördelning av statsbidrag för att täcka upp för nystartade skolor som går med underskott.

Grundskolenämnd - intraprenader Månadsuppföljning nov tkr	Bokslut 2019	Utfall 2020	Budget 2020	Förbrukat %	Budget- avvikelse
Grundskola intraprenad inkl förskoleklass och fritidshem					
Engelbrektsskolan 4-9	-50 844	-47 846	-50 081	96%	2 235
Stureskolan F-3	-19 721	-19 087	-19 556	98%	469
Totalt intraprenaden Engelbrekt, Stureskolan	-70 565	-66 933	-69 637	96%	2 704
Lillåns skola 7-9	-27 045	-29 243	-29 436	99%	193
Lillåns skola F-6	-20 829	-24 555	-24 416	101%	-139
Lillåns s:a skola F-6	-13 562	-14 991	-15 292	98%	301
Totalt intraprenaden Lillåns skola, Lillåns s:a skola	-61 436	-68 789	-69 144	99%	355
V:a Engelbrektsskolan F-9	-35 887	-39 009	-38 011	103%	-998
Tegnérskolan F-3	-13 931	-15 117	-14 314	106%	-803
Totalt intraprenaden V:a Engelbrekt, Tegnérskolan	-49 818	-54 126	-52 325	103%	-1 801
Almby skola F-9	-62 875	-64 678	-65 519	99%	841
Gumaeliuskolan 7-9	-49 710	-51 520	-52 368	98%	848
Mellringeskolan F-6	-25 627	-25 271	-26 932	94%	1 660
Mellringeskolan 7-9	-27 186	-31 381	-31 235	100%	-146
Norbyskolan F-6	-38 998	-42 260	-42 875	99%	615
Rostaskolan F-6	-35 684	-35 686	-35 326	101%	-360
Stora Mellösa skola F-6	-12 054	-13 096	-13 056	100%	-41
Wallerska skolan F-6	-22 429	-22 776	-24 120	94%	1 344
Brunnskolan F-6	-29 000	-32 093	-31 963	100%	-130
Brickebackens skola F-6	-21 907	-22 864	-24 445	94%	1 581
Grundskola intraprenad inkl förskoleklass och fritidshem totalt	-507 289	-531 474	-538 944	99%	7 470
Grundsärskola intraprenad inkl fritidshem					
Engelbrekt särskola	-10 383	-10 315	-8 953	115%	-1 362
Almby särskola	-11 914	-15 232	-17 691	86%	2 459
Brickebackens särskola	-20 030	-24 786	-27 392	90%	2 607
Grundsärskola intraprenad inkl fritidshem totalt	-42 326	-50 333	-54 036	93%	3 704
Nettokostnad	-549 615	-581 807	-592 981	98%	11 174

Intraprenaderna redovisar ett överskott på 7 470 tkr. Intraprenaden Västra Engelbrektsskolan och Tegnérskolan som är en ny konstellation, redovisar dock ett större underskott men det täcks upp av deras ackumulerade resultat. I tabellen nedanför syns intraprenadernas ackumulerade resultat och av tabellen framgår att några av intraprenaderna inte får med sig hela sitt överskott från 2020, då deras ackumulerade resultat kommer överskrida 7 procent av intraprenadens budgetomslutning.

Grundsärskolan inom intraprenaderna gör överskott med 3 704 tkr.

Engelbrektsskolans särskola gör underskott med -1 362 tkr, vilket beror på elever med särskilt stora behov. Almby särskola gör överskott med 2 459 tkr som beror på svårigheter att tillsätta tjänster. Brickebackens särskola gör överskott med 2 607 tkr vilket också beror på svårigheter att tillsätta tjänster samt inställda aktiviteter pga. pandemin.

Intraprenader Grundskolenämnd	Ack. resultat	Budget- avvikelse	Förbrukat Ack res.	Nytt underskott	Nytt överskott	Nytt ack. resultat	Max. ack. res.
Engelbrekt, Stureskolan	4 396	1 342			1 342	5 738	5 501
Lillåns skola, Lillåns södra skola	4 072	355			355	4 427	4 840
V:a Engelbrekt, Tegnérskolan	1 959	-1 801	-1 801		158	158	3 663
Almby skola F-9	3 489	3 300			3 300	6 789	5 825
Gumaeliuskolan 7-9	1 995	848			848	2 843	3 666
Mellringeskolan F-6	-1 597	1 660	1 597		63	63	4 072
Mellringeskolan 7-9	460	-146				314	
Norbyskolan F-6	-523	615	523		92	92	3 001
Rostaskolan F-6	707	-360	-360			347	2 473
Stora Mellösa skola F-6	858	-41	-41			817	914
Wallerska skolan F-6	1 296	1 344			1 344	2 639	1 688
Brunnskolan F-6	2 108	-130	-130			1 978	2 237
Brickebacken F-6	0	4 187			4 187	4 187	3 629
Summa intraprenader Grundskolenämnd	19 220	11 174	-358	0	11 689	30 392	41 509

5.2 Intäkts- och kostnadsutveckling

Grundskolenämnd Bruttoredovisning - kostnader/intäkter Belopp i tkr	Bokslut 2019	Utfall 2020	Budget 2020	Förbrukat %	Budget- avvikelse
Kostnader					
Kapitalkostnader/inköp inventarier	-159 709	-61 677	-157 447	39%	95 769
Personalkostnader	-1 302 947	-1 378 872	-1 386 275	99%	7 403
Lokalhyror	-674	-795	-1 115	71%	320
Entreprenad/fastighetskostnader m.m.	-140 582	-235 306	-143 765	164%	-91 541
Övriga kostnader	-47 556	-47 394	-43 771	108%	-3 623
Summa kostnader	-1 651 468	-1 724 044	-1 732 372	100%	8 328
Summa intäkter	390 758	390 303	387 086	101%	3 217
Nettokostnad	-1 260 711	-1 333 741	-1 345 286	99%	11 544
Varav intraprenader					11 174
Budgetavvikelse exkl. intraprenaderna					371

Personalkostnaderna ökar jämfört med 2019 men förändringen kan delvis förklaras av löneökningar på ca. 30 mnkr, 14 mnkr kan härledas till höstens elevökningar och 23 mnkr hänförligt till helårseffekt av föregående års elevökning.

På intäktssidan så är förändringen totalt inte så stor däremot så har pandemin resulterat i stora intäktstapp för enheten för flerspråkighet och framförallt måltidsverksamheten men detta vägs upp av erhållna statsbidrag.

Vad gäller förändringen på posterna kapitalkostnader och fastighetskostnader så beror den på att måltidskostnaderna konterats på konto 74600 Måltid elever istället för på konto 49002 Köp av samnyttjade resurser.

5.3 Verksamheternas ekonomiska resultat

Grundskolenämnd Bruttoredovisning - verksamhet Belopp i tkr	Bokslut 2019	Utfall 2020	Budget 2020	Förbrukat %	Budget- avvikelse
Politisk verksamhet	-991	-877	-800	110%	-77
Pedagogisk verksamhet	-1 217 377	-1 276 586	-1 287 452	99%	10 866
Grundskola inkl förskoleklass och fritidshem	-1 158 630	-1 207 219	-1 214 086	99%	6 867
Grundskola inkl fritidshem	-58 746	-69 367	-73 365	95%	3 999
Barn- och ungdomsvård	-8 018	-8 592	-8 083	106%	-509
Övrig verksamhet	-34 325	-47 686	-48 951	97%	1 265
Nettokostnad	-1 260 711	-1 333 741	-1 345 286	99%	11 544
Varav intraprenader					11 174
Budgetavvikelse exkl. intraprenaderna					371

Förändringen i pedagogisk verksamhet är kopplad till volym- och löneökningar.

5.4 Investeringar

Grundskolenämnd 2020	Bokslut 2019	Utfall 2020	Budget 2020	Förbrukat %	Budget- avvikelse
Belopp i tkr					
Adolfsbergsskolan 7-9	-83	0	0	0%	0
Adolfsbergsskolan F-6	-416	-1 305	-1 305	100%	0
Adolfsberg RH/Autism	0	0	0	0%	0
Almbro F-6	-56	-244	-250	98%	6
Asker skola F-3	0	-9	0	0%	-9
Björkhagaskolan F-3	-170	0	0	0%	0
Brukets skola F-3	-116	0	-150	0%	150
Eklundaskolan F-6	-145	-41	-230	18%	189
Ervalla skola F-6	0	0	0	0%	0
Garphyttans skola F-6	-226	-289	-325	89%	36
Glanshammars skola F-6	-100	-50	-300	17%	250
Hagaskolan F-6	-111	0	0	0%	0
Hampetorp skola F-6	0	0	-150	0%	150
Hovsta skolor F-6	-632	-396	-400	99%	4
Kilsmo skola F-3	0	0	0	0%	0
Kryddgårdsskolan F-3	-28	-61	-60	102%	-1
Latorps skola F-3	0	0	0	0%	0
Lundby skola F-6	-353	0	0	0%	0
Mariebergs skola F-6	-291	-170	-69	247%	-101
Mosjö skola F-6	-195	-129	-126	102%	-3
Navet 7-9	-2 186	-845	-1 366	62%	521
Närkes Kils skola F-6	-62	-62	0	0%	-62
Odenskolan F-9	-168	-174	-300	58%	126
Olaus Petriskolan F-6	-198	-445	-450	99%	5
Olaus Petriskolan 7-9	-703	-117	-105	112%	-12
Sveaskolan F-6	-213	0	-50	0%	50
Sörbyskolan F-6	-26	0	0	0%	0
Sörbyängsskolan F-6	-44	-120	-115	104%	-5
Tybblelund F-6	-153	-44	-100	44%	56
Vintrosa skola F-6	0	-67	-75	90%	8
Vivallaskolan F-6	-398	0	-500	0%	500
Ånglandaskolan F-6	-5 223	-340	-1 550	22%	1 210
Ömbrotorp F-6	0	0	0	0%	0
Engelbrektskolan 4-9	-573	-41	0	0%	-41
Stureskolan F-3	0	-151	0	0%	-151
Lillåns skola 7-9	-234	0	0	0%	0
Lillåns skola F-6	-218	-220	-220	100%	0
Lillåns s:a skola F-6	-58	0	0	0%	0
V:a Engelbrektskolan F-9	-485	-684	-600	114%	-84
Tegnérskolan F-3	-288	-229	-250	92%	21
Almby skola F-9	-813	-655	-1 450	45%	795
Gumaeliuskolan 7-9	-17	-74	0	0%	-74
Mellringeskolan F-6	-1 368	-173	-700	25%	527
Mellringeskolan 7-9	-225	-769	-700	110%	-69
Norbyskolan F-6	-1 618	-517	-500	103%	-17
Rostaskolan F-6	-241	-28	0	0%	-28
Stora Mellösa skola F-6	-87	-837	-800	105%	-37
Wällerska skolan F-6	0	-72	-80	90%	8
Brunnsskolan F-6	-296	-152	-100	152%	-52
Brickebackens skola F-6	-114	0	0	0%	0
Adolfsberg särskola	-2	0	0	0%	0
Svea särskola	0	0	0	0%	0
Engelbrekt särskola	0	0	0	0%	0
Almby särskola	0	-109	-250	44%	141
Brickebacken särskola	-290	0	0	0%	0
Vivalla Särskola	0	-151	-500	30%	349
Måltidsverksamhet	-582	-877	-2 336	38%	1 459
Enheten för flerspråkighet	0	0	0	0%	0
Skolpsykologer	0	0	0	0%	0
Partnerskap Örebro	-440	-168	0	0%	-168
Summa	-20 242	-10 816	-16 462	66%	5 646
Datorer	-10216	-15693	0		-15 693
Ipads	-945	-886	0		-886
Laddningsskåp	-32	0	0		0
Summa datorer/ipads¹⁾	-11 193	-16 579	0		-16 579
Totalt	-31 435	-27 395	-16 462	166%	-10 933

Investeringar på driftsnämnds nivå avser enbart inventarieinvesteringar. Budgeten för elevdatorer-/ipads finns på Programnämnd barn- och utbildning men utfallet redovisas på respektive driftsnämnd. En investering är förenad med kostnader i form av avskrivning samt internränta på bundet kapital och denna kostnad måste rymmas inom enhetens tilldelade budgetram. Totalt sett har Grundskolenämnden ett investeringsutrymme gällande inventarier på 16 462 tkr. Av dessa medel har 10 816 tkr använts.

6. Fem år i sammandrag

Fem år i sammandrag	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020
Folkmängd Örebro kommun 1-15 år	26 129	26 713	27 402	28 057	28 290
-varav 1-5 år	9 372	9 367	9 416	9 477	9 302
-varav 6-15 år	16 757	17 346	17 986	18 580	18 988
Antal elever i kommunal skola F-9	13 414	13 820	14 389	14 924	15 292
- flickor	6 337	6 552	6 861	7 065	7 230
- pojkar	7 077	7 268	7 528	7 858	8 062
Antal elever i kommunal särskola	133	141	149	187	206
- flickor	56	60	65	67	70
- pojkar	77	81	84	120	136
Antal elever i fristående skola F-9	3 271	3 366	3 463	3 526	3 550
- flickor	1 741	1 772	1 828	1 872	1 858
- pojkar	1 530	1 594	1 635	1 654	1 692
Antal barn i fritidshem	6 043	6 329	6 689	6 801	6 527
- flickor	2 856	3 006	3 229	3 284	3 102
- pojkar	3 187	3 323	3 460	3 517	3 425
Antal barn i fristående fritidshem	976	1 011	962	957	984
- flickor	462	480	478	483	506
- pojkar	514	531	484	474	478
Andel elever med modersmålsundervisning (av berättigade), %	51	50	51	47	39
- flickor	54	52	53	50	42
- pojkar	48	47	49	44	37
Sjukfrånvaro i % av arbetstid	5,1	5,0	5,12	4,8	6,3
- kvinnor	5,8	5,7	5,8	5,3	6,6
- män	3,5	3,5	3,6	3,7	5,6
Andel lärare med lärarlegitimation i minst ett av de ämnen de undervisar i	Ny läsåret 16/17	74,3	71,4	70,8	Saknas uppgift
Antal elever/lärare (heltidstjänst)	11,7	12,2	12,3	13,0	13,3
Antal intraprenader	10	10	11	11	12
Säkerställa att mätning av andel matsvinnsker	100 % mäter	100 % mäter	100% mäter	95% mäter	85% mäter
Andel inköpta ekologiska livsmedel	65,8	68,5	67,7	69,9	78,8
Minskad köttanvändning i förskolan, Co2/kg mat	1,91	1,99	1,77	1,58	1,52

7. Indikatorlista

Indikatorer	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Målvärde 2020
Läskunnighet, andel elever som bedömts som läskunniga i åk 1.	T 89 F 91 P 87	T 91 F 94 P 89	T 91 F 94 P 89	Öka
Andel elever som uppfyllt kraven i alla ämnen med kunskapskrav i åk 3, kommunal skola, procent.	T 79 F 83 P 76	T 77 F 81 P 74	T 79 F 82 P 77	Öka
Andel elever i åk 9 med minst slutbetyget E i alla ämnen, kommunal regi.	T 65,6 F 69,4 P 62,3	T 69,6 F 72,0 P 67,4	T 68,2 F 68,9 P 67,6	Öka
Andel elever som når behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram.	T 74,8 F 76,0 P 73,8	T 77,7 F 78,2 P 77,1	T 76,4 F 77,6 P 75,4	Öka
Lärartäthet, antal elever per lärare (årsarbetare).	12,4	13,0	13,3	Behålla
Andel elever med minst betyget E i alla ämnen i åk 6.	T 71 F 76 P 67	T 66 F 69 P 64	T 67 F 70 P 65	Öka
Jag är nöjd med mitt fritidshem, elever i årskurs 2.	92	92	94	Behålla
Andel elever som känner sig trygga i skolan, skolår 3,5,8 sammanvägt resultat.	89	89	90	Öka
Nämndernas ramavvikelse, mnkr.	-11,0	4,7	11,5	+/- 0
Andel enheter med HME-värde på minst 78 ⁵	68	69	71	Öka
Anställningstrygghetsindex ⁶	73,6	72,5	73,7	Öka
Andel chefer med 10-30 medarbetare, procent ⁷	29	33	30	Öka

⁵ Andel enheter/svarsgrupper med HME-värde på minst 78* per mättillfälle,* Rikssnitt för kommuner 2016

⁶ Indexet består av nyckeltalen: Andel timavlönade årsarbetare av totalt antal årsarbetare, antal timavlönade personer genom antal timavlönade årsarbetare, andel tillsvidareanställda personer av antal månadsavlönade personer, andel personer med heltidsanställning av antal månadsavlönade personer.

⁷ Andel chefer (B, C) som har 10-30 tillsvidareanställda medarbetare per mätdatum.

8. Bilagor

Bilaga 1 Elevantal 2020

Grundskolenämnd Barn- och elevantal 2020	Barnantal fritidshem			Elevantal skola		
	Utfall	Utfall	Utfall	Utfall	Utfall	Utfall
	2019-10-15	2020-02-15	2020-10-15	2019-10-15	2020-02-15	2020-10-15
Adolfsbergsskolan 7-9				424	412	433
Adolfsbergsskolan F-6	322	291	293	462	458	451
Adolfsbergssk 1-9 autism		5	4		23	26
Almbro skola	90	85	65	140	137	127
Askers skola	43	42	41	48	47	50
Björkhagaskolan	140	137	154	161	160	175
Bruketts skola	80	72	79	123	122	120
Eklundaskolan	175	165	165	247	251	264
Ervala skola	75	68	67	110	110	108
Garphyttans skola	126	111	102	216	212	191
Glanshammars skola	262	258	232	400	400	401
Hagaskolan	91	93	108	320	331	322
Hampetorps skola	21	22	17	42	43	39
Hovtaskolan	319	306	275	493	494	485
Kilsmo skola	4	8	0	9	9	0
Kryddgårdsskolan	84	87	84	93	93	92
Latorps skola	75	73	67	80	79	74
Lundbyskolan	147	138	149	294	298	297
Mariebergsskolan	174	167	166	291	293	286
Mosjö skola	127	126	143	187	190	213
Navets 7-9				237	236	311
Nikolaiskolan 7-9				159	160	0
Närkes Kils skola	95	91	90	129	129	128
Odenskolan	79	74	82	314	315	322
Olaus Petriskolan F-6	177	169	164	301	301	327
Olaus Petriskolan 7-9				259	265	537
Sveaskolan	124	109	91	177	179	178
Sörbyskolan	101	94	82	204	202	168
Sörbyängsskolan	160	150	140	231	236	232
Tybblelund	191	196	260	208	210	293
Vintrosa skola	108	99	96	221	221	211
Vivallaskolan F-6	138	126	132	489	458	488
Änglanda	175	173	188	336	335	345
Ölmbrotorp	58	51	49	86	86	90
Summa Grundskola	3 761	3 586	3 585	7 491	7 495	7 784
Almby skola F-9	348	337	339	959	954	954
Brunnsskolan	303	290	301	479	476	485
Brickebackens skola	155	154	116	262	274	272
Engelbrektskolan	57	53	51	736	729	695
Gumaeliuskolan				714	713	720
Lillåns skola 7-9				461	455	443
Lillåns F-6	199	186	197	337	337	363
Lillåns södra	144	140	144	217	219	232
Mellringes skola F-6	167	160	183	348	341	372
Mellringes skola 7-9				354	351	355
Norrby skolan	415	390	421	600	605	640
Rostaskolan	297	276	293	493	498	506
Stora Mellösa skola	110	108	116	182	183	192
Stureskolan	242	244	205	263	267	243
Tegnérskolan	186	171	170	196	195	198
Västra Engelbrektskolan	119	120	120	483	482	476
Walerska skolan	205	195	190	353	350	343
Summa Grundskola intraprenad	2 947	2 824	2 846	7 437	7 429	7 489
Totalt grundskola inkl intraprenad	6 708	6 410	6 431	14 928	14 924	15 273
Adolfsberg RH	0	1	1	10	11	12
Adolfsberg	13	11	11	31	33	30
Svea	20	22	22	35	36	35
Vivalla						19
Grundsärskola	33	33	33	66	69	84
Engelbrekt	1	1	1	30	36	35
Almby	8	6	6	26	28	31
Brickebacken	17	23	23	49	49	45
Grundsärskola intraprenad	26	30	30	105	113	111
Totalt grundsärskola inkl intraprenad	59	63	63	171	182	195
TOTALT	6 767	6 474	6 495	15 109	15 117	15 480